

Актуальний стан переговорів у Женеві щодо плану миру для України (станом на 24 листопада 2025 року)

Віктор Бедь, Віктор Вк. Бедь

**Науково-дослідний інститут стратегічних та політико-правових досліджень
Карпатського університету імені Августина Волошина**

м. Ужгород,

24 листопада 2025 р.

Що відбулося в Женеві 23 листопада

23 листопада 2025 року в Женеві (Швейцарія) відбулися інтенсивні переговори між делегаціями США та України на базі Місії США. Офіційно повідомлено, що сторони дійшли до так званої «refined peace framework» («оновленої та доопрацьованої рамки миру») – але без детального оприлюднення тексту домовленостей. [1; 3 - 4]

За підсумками зустрічі було оприлюднено спільну заяву Сполучених Штатів та України («Joint Statement on United States–Ukraine Meeting» – «Спільна заява про зустріч США та України»), у якій наголошено, що консультації були «constructive, focused, and respectful» («конструктивними, зосередженими та проведеними у дусі взаємної поваги») і засвідчили «meaningful progress» («суттєвий прогрес») у доопрацюванні оновленої рамки мирного плану. У документі також підкреслено, що остаточні рішення за цією рамкою підлягають схваленню президентами України та Сполучених Штатів. [3 - 4]

Водночас йдеться лише про рамку (framework), а не про остаточну мирну угоду. Це важливий момент: йдеться про м'яке коригування скандального 28-пунктного плану адміністрації Дональда Трампа, а не про принципово новий документ.

28-пунктний план: вихідна точка переговорів

Згідно з публікаціями Axios та ABC News, 28-пунктний план адміністрації Дональда Трампа передбачає для України низку надзвичайно болючих умов. [5 - 7]

Територіальні поступки:

- проект вимагає від Києва назавжди відмовитися від частини територій на сході та півдні, зокрема фактичне закріплення російського контролю над частиною Донбасу та замороження лінії фронту в Херсонській і Запорізькій областях по лінії зіткнення, із визнанням цієї лінії як де-факто межі. [6 - 7]

Воєнні обмеження:

- план пропонує жорстке обмеження чисельності Збройних Сил України та їх озброєнь, що фактично спотворює право держави на самооборону. [6; 13]

Відмова від НАТО:

- одна з ключових умов – відмова України від вступу до НАТО назавжди, закріплена в правових угодах. [6; 13]

Амністія та «амністований мир»:

- повна амністія для всіх сторін конфлікту, включно з російськими військовими злочинцями, з заборонаю будь-яких майбутніх позовів і переслідувань. Це фактично означає «peace without justice» («мир без справедливості» – «мир без справедливості»). [5; 7]

Керована Трампом «Рада миру»:

- реалізація угоди підлягає нагляду «Peace Council headed by President Donald J. Trump» («Рада миру під головуванням президента Дональда Дж. Трампа»). [5 - 7]

У британському виданні The Guardian цей документ прямо названо планом, що створює для України «impossible choice» («неможливий вибір») – між збереженням гідності й свобод та ризиком втратити ключову підтримку з боку США. [10]

Женевські переговори 23 листопада: факти та офіційні сигнали

Публічні заяви США та України.

За даними Reuters, 23 листопада держсекретар США Марко Рубіо очолив американську делегацію на переговорах з українською стороною в Женеві. [2]

Після зустрічі він заявив:

- «this is a very, very meaningful, I would say, probably best meeting and day we've had so far in this entire process» («це дуже й дуже змістовна, мабуть, найкраща зустріч і день, які ми мали в цьому процесі від самого початку»). [2]

У спільній заяві, оприлюдненій на сайті Президента України та Білого дому, зазначено, що сторони погодилися щодо підготовки «updated and refined peace framework» («оновленої та доопрацьованої рамки миру»), яка має повністю «uphold Ukraine's sovereignty and deliver a sustainable and just peace» («забезпечити повну повагу до суверенітету України та стійкий і справедливий мир»). [3 – 4]

Reuters підкреслює, що конкретні параметри цієї оновленої рамки не розкриті, а США і Україна продовжать «intensive work» («інтенсивну роботу») над деталями напередодні визначеного дедлайну. [1]

Політичний тиск та дедлайн

Паралельно Дональд Трамп публічно наполягає на тому, що Україна має погодитися з планом до Дня подяки (четвер 27 листопада 2025 року), називаючи це «acceptable deadline» («прийнятним дедлайном»). [10]

The Guardian цитує промову Володимира Зеленського, у якій він визнав цей момент «one of the most difficult in Ukraine's history» («одним із найскладніших моментів в історії України») і наголосив, що прийняття плану в його первісному вигляді може залишити Україну «without freedom, dignity and justice» («без свободи, гідності та справедливості»). [10]

Таким чином, женеvські переговори відбуваються в умовах жорсткого політичного тиску з боку Вашингтона та дедлайну, який, за словами самого Марко Рубіо, «might not be set in stone» («може бути не висіченим у камені» – «може бути гнучким»). [1]

Європейська контрпропозиція: спроба виправити найбільш небезпечні пункти

Ключовим результатом тиску України й європейських союзників стало оприлюднення європейської контрпропозиції – документа «ЕЗ» (Британія, Франція, Німеччина), який базується на американському плані, але вносить принципові зміни. [8; ;1; 11]

За даними Reuters, контрпропозиція передбачає, зокрема: [8]

Чисельність армії України:

- замість жорсткої «стелі» у 600 тис. військових, запропонованої в американському проєкті, Європа пропонує ліміт до 800 тис. у мирний час;
- при цьому наголошується, що йдеться про «peacetime cap» («обмеження в мирний час»), а не про загальне позбавлення України права мобілізуватися у разі нової агресії.

Територіальні питання:

- замість наперед визначеного визнання певних територій «de facto Russian» («де-факто російськими») пропонується, щоб переговори про територіальні домовленості починалися з фактичної лінії зіткнення, без попередньо зафіксованого визнання права Росії на захоплені землі. [8]

Гарантії безпеки:

документ пропонує security guarantee similar to NATO's Article 5 clause («гарантію безпеки, подібну до статті 5 НАТО») з боку США – тобто зобов'язання розглядати масштабний напад на Україну як напад на всю коаліцію й реагувати відповідно. [8; 13]

Російські Російські активи й відбудова:

- Європейський варіант наполягає, що «Russian sovereign assets will remain frozen until Russia compensates damage to Ukraine» («російські суверенні активи залишатимуться замороженими, доки Росія не компенсує завдані Україні збитки»). [8]
- На відміну від американського проєкту, який передбачає створення «US-led investment vehicle» («американського інвестиційного механізму») для управління доходами від заморожених російських активів. У тексті проєкту не йдеться про передачу прибутків Росії, однак Європа виступає проти такої моделі, наголошуючи, що будь-які доходи від цих активів не можуть використовуватися інакше, ніж для компенсації збитків Україні, і не повинні потрапляти під контроль третьої сторони.

Таким чином, європейська контрпропозиція покликана обмежити ризики потенційних поступок Кремлю, закладених у первісному американському плані, та зробити переговорну рамку більш прийнятною для України й безпеки Європи загалом.

Позиція України: «червоні лінії» та політичний тиск

Офіційна спільна заява США та України, оприлюднена на сайті Президента України, містить важливі формулювання. [4]

Президент України:

- будь-яка майбутня угода має повністю зберігати суверенітет України;
- мир має бути «sustainable and just» («стійким і справедливим»);

Разом із тим сам факт обговорення 28-пунктного плану, який:

- закріплює втрату територій;
- вимагав би юридичної відмови від НАТО;
- передбачає амністію й відсутність справедливого покарання для агресора;
- ставить перед Україною екзистенційне питання: як поєднати прагнення до реального миру з неприпустимістю капітуляції та зради Конституції й пам'яті загиблих.

Слова Зеленського про небезпеку залишитися «without freedom, dignity and justice» («без свободи, гідності та справедливості») у разі прийняття плану у його первісному вигляді, звучать як чітке окреслення «червоних ліній» української сторони. [10]

Внутрішня критика в США та роль Конгресу

У самому Вашингтоні план адміністрації Трампа викликав різку реакцію частини конгресменів та сенаторів. За даними американських медіа, низка законодавців характеризує проєкт як «Russian wish list» («список побажань Росії» – «список бажань Кремля») та попереджає, що його реалізація підірве глобальну безпекову архітектуру, винагородивши агресора за повномасштабне вторгнення 2022 року. [12; 14]

Таким чином, американсько-українські переговори в Женеві відбуваються не лише під тиском Білого дому, але й у контексті жорсткої внутрішньої дискусії в самих Сполучених Штатах Америки.

Статус плану та пропозицій станом на 24 листопада 2025 року

На сьогодні, станом на 24 листопада 2025 р., ситуацію можна підсумувати так:

28-пунктний план адміністрації Трампа:

- формально залишається проєктом (draft);
- не затверджений ні Україною, ні ЄС;
- викликає сильний спротив у Києві та в європейських столицях як план, що надмірно враховує інтереси Москви. [1; 10; 13]

Європейська контрпропозиція (ЕЗ):

- є письмовим документом, підготовленим для переговорів у Женеві;
- містить чіткі зміни щодо 28-пунктного плану адміністрації Трампа щодо армії України, територіальних питань, гарантій безпеки та російських активів;
- поки що також має статус пропозиції, а не узгодженої угоди. [8; 11]

«Refined peace framework» (оновлена рамка миру), погоджена в Женеві 23 листопада

Оновлена Женевська рамка миру описана в офіційних заявах США та України як результат «highly productive» («дуже результативних») консультацій. [3 - 4]

Конкретний текст цієї мирної рамки не оприлюднено.

За повідомленнями Reuters і Washington Post, рамка покликана послабити найбільш скандальні пункти початкового плану, але не ліквідує повністю ризики для України. [1; 12]

Кремль публічно дистанціюється від подробиць плану, але раніше позитивно реагував на загальну ідею 28-пунктного підходу, зокрема щодо відмови України від НАТО та закріплення контролю над окупованими територіями. [14]

Станом на 24 листопада Москва не брала участі у женеvському раунді; йдеться про узгодження позицій Заходу та України перед можливими прямими переговорами з РФ. [1]

Висновки: між тиском і шансом на справедливий мир

1. Женевські переговори – це ще не мир, а боротьба за рамку миру.
«Оновлена рамка» є результатом сильного опору України та Європи найнебезпечнішим пунктам американського плану. Проте саме поняття «рамки» залишає великий простір для тиску й торгу.
2. Європейська контрпропозиція частково знімає загрози, але не вирішує головного – негайного припинення російсько-української війни.
Підвищення ліміту армії, відсутність автоматичного визнання російського суверенітету над окупованими територіями та більш справедливе трактування російських активів – це важливі кроки, але вони не скасовують факту: ідеться про мир, у якому агресор прагне зберегти суттєву частину захопленого.
3. Ключовий вузол – території, НАТО та справедливість.
Саме в цих трьох площинах Україна не може дозволити собі капітуляційні компроміси. Відмова від НАТО, узаконення російської окупації й загальна амністія – це шлях не до миру, а до «замороження війни» та нового витка агресії в майбутньому.
4. Україна залишається моральним і політичним рубежем.
Сьогодні в Женеві вирішується не лише доля українських територій, а й питання: чи може сучасний світ дозволити, щоб принцип «might makes right» («сила творить право» – «право сильного») остаточно переміг міжнародне право, справедливість і пам'ять про жертв агресії.
5. Відповідальність Заходу.
Якщо США й європейські союзники проголосять мир, який фактично закріплює агресію й знімає з Росії відповідальність, це стане не лише поразкою України, а й поразкою всієї системи колективної безпеки.
6. Для України найважливішим залишається одне: будь-які переговори й будь-які рамки миру мають зберігати гідність, свободу, суверенітет і право народу на майбутнє у власній державі, а не перетворюватися на юридичне оформлення чужої окупації.

Список використаних електронних джерел

1. US, Ukraine to continue work on “refined” peace plan to end war with Russia. Reuters, 24.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
2. Rubio says Ukraine meeting in Geneva probably the best so far. Reuters, 23.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
3. Joint Statement on United States-Ukraine Meeting. The White House, 23.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
4. Joint Statement. U.S.–Ukraine Meeting. Офіційний сайт Президента України, 24.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
5. Trump’s Ukraine-Russia peace plan, in the full 28 points. Axios, 20.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
6. Trump administration’s 28-point Ukraine-Russia peace plan presented to Zelenskyy. ABC News, 20.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
7. Axios reveals text of “peace plan”: Ukraine to relinquish its territories permanently, Russia to receive amnesty. Ukrainska Pravda, 21.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
8. Europeans propose changes to US Ukraine plan with higher army cap, NATO-style security pact – doc. Reuters, 23.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
9. European media published the full text of the counter-proposal to the US peace plan for Ukraine – Reuters. УНН, 23.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
10. Zelenskyy says Ukraine has impossible choice as Trump pushes plan to end war. The Guardian, 21.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
11. U.S., Ukraine agree to change draft of peace plan that appeased Russia. The Washington Post, 23.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
12. Trump peace plan for Ukraine includes NATO-style security guarantee. Axios, 21.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
13. Kremlin plays down media report of new efforts on Ukraine peace. Reuters, 19.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.
14. Scoop: U.S. secretly drafting new plan to end Ukraine war. Axios, 19.11.2025. Дата доступу: 24.11.2025.